

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: NM-8Pc/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522206380
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vojteková Fejérová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:7522206380.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Andreou Vojtekovou Fejérovou vo veci návrhu navrhovateľa: mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, zast. v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov: matky C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Sebedražie, Prievidza, a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., D. E. XXX, takto

rozhodol:

I. Súd pripúšťa zapretie otcovstva – mal. A. B., nar. XX.X.XXXX, voči A. B., nar. XX.XX.XXXX.
Určuje sa, že zapretie otcovstva je v záujme mal. A. B., nar. XX.X.XXXX.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Maloletý navrhovateľ sa v zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, sa podaným návrhom domáhal, aby súd určil, že začatie konania o zapretie otcovstva, ktoré svedčí A. B., nar. XX.XX.XXXX, voči maloletému A. B., nar. XX.X.XXXX, je prípustné. Uviedol, že rodičia maloletého uzavreli manželstvo dňa 14.2.2004, z manželstva pochádza mal. A., nar. XX.X.XXXX, mal. C., nar. XX.X.XXXX, mal. F., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXX a mal. A., nar. XX.X.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Košice, sp. zn. 9P/2/2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.7.2019, bolo manželstvo rodičov rozvedené a mal. C., mal. Štefánia a mal. Nela boli zverené do osobnej starostlivosti otca. Mal. A. sa narodil matke počas trvania manželstva a ako otec bol do rodného listu maloletého, na základe § 85 ods. 1 Zákona o rodine, zapísaný manžel matky. Dňa 10.8.2020 nám bol doručený Okresným súdom Žiar nad Hronom, sp. zn. 25P/34/2020, návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, v ktorom matka žiadala výživné na mal. A. vo výške 90,- Eur mesačne. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 25P/34/2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.12.2020, bolo konanie zastavené z dôvodu matkinho späťvzatia návrhu. Už v čase tohto konania sa matka vyjadrila, že otec maloletého, A. B., nie je biologickým otcom dieťaťa. Ako biologického otca matka uvádza A. G., nar. X.X.XXXX. O otcovstve majú svedčiť aj biologické testy DNA, ktoré si dal urobiť p. G.. Matka v tom čase uviedla, že podanie návrhu na určenie výživného jej poradila právnička, pretože by urobili na pojednávaní aj zapretie otcovstva. Matka už počas tohto konania bola poučená o podaní návrhu na zapretie otcovstva. Úprava výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. prebehla až v roku 2021, keď matka podala návrh na určenie výživného. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 5P/32/2021, bol mal. A. zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť. Napriek poučeniu rodičov už v roku 2020 o možnostiach zapretia otcovstva návrh ani jeden z rodičov nepodal. Matka podala návrh až po dovŕšení troch rokov života mal. A., ktorý jej bol podľa vyjadrenia matky, zamietnutý. Tohto času už obidvom rodičom maloletého uplynula lehota na zapretie otcovstva. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela bol na základe Rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 23P/30/2021, zo dňa 16.2.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.4.2022,

ustanovený za kolízneho opatrovníka mal. A. B. na podanie návrhu v konaní o prípustnosti zapretia otcovstva.

2. Súd vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrenia kolízneho opatrovníka, oboznámením vyjadrenia otca, pripojeného spisu 28P/12/2023, spisu 28P/20/2022, správy zo šetrenia pomerov, a zistil skutkový stav:

3. Súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti matky, ktorá mala doručenie predvolania vykázané fikciou, matka sa toho času zdržuje na neznámom mieste. Otec maloletého neprítomnosť ospravedlnil a žiadal o prejednanie vecí v jeho neprítomnosti, vo veci zaslal vyjadrenie.

4. Otec maloletého – A. B. v písomnom podaní uviedol, že z návrhom súhlasí. Necíti sa byť otcom maloletého A.. Pripojil testy DNA, ktoré podľa neho preukazujú otcovstvo A. G..

5. Kolízny opatrovník navrhol návrhu vyhovieť, pretože návrh je v záujme maloletého.

6. Maloletý sa narodil v čase trvania manželstva jeho matky C. B. a A. B..

7. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 9P/2/2018 zo dňa 24.06.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.7.2019, bolo rozvedené manželstvo matky maloletého a A. B., nar. XX.XX.XXXX, ich mal. deti A., C. a F. boli zverené do starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na výživu každej z nich vo výške 70,- Eur mesačne. K mal. A., nar. XX.XX.XXXX, týmto rozhodnutím nebol upravený výkon rodičovských práv.

8. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 5P/32/2021 zo dňa 21.02.2022, právoplatným 09.03.2022, bol mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, zverený do osobnej starostlivosti matky. Jeho evidovaný otec A. B., nar. XX.XX.XXXX, bol zaviazaný prispievať na jeho výživu vo výške 30,- Eur mesačne k rukám matky.

9. Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením sp. zn. 28P/20/2022 zo dňa 19.12.2022, právoplatným 12.01.2023, nariadil neodkladné opatrenie pred začatím konania vo veci samej, ktorým zveril mal. A. do starostlivosti navrhovateľa A. G., ktorému súd súčasne uložil povinnosť v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podať návrh na začatie konania vo veci samej.

10. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 23P/30/2021 zo dňa 16.02.2022, právoplatným 25.04.2022, bol mal. A. ustanovený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica za kolízneho opatrovníka na zastupovanie maloletého dieťaťa na podanie návrhu v konaní o prípustnosti zapretia otcovstva maloletým dieťaťom

11. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 28P/12/2023 zo dňa 23.06.2023 bol maloletý A. B., zverený do náhradnej osobnej starostlivosti A. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je oprávnený a povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Matku súd zaviazal prispievať na výživu maloletého A. výživným vo výške 50,- Eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, a to počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia. Otcovi súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého A. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, a to počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia. Uvedeným rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 5P/32/2021 zo dňa 21.02.2022, týkajúci sa osobnej starostlivosti a vyživovacej povinnosti k maloletému A. B..

12. Zo správy o vyšetrení príbuzenstva/otcovstva zo dňa 29.07.2020, vypracovanej spoločnosťou MedGene s.r.o., ktorú táto spoločnosť zaslala navrhovateľovi so sprievodným listom, v ktorom mu poďakovala za poverenie prevedením určenia otcovstva zo dňa 22.07.2020 vyplýva, že dňa 22.07.2020 bol vykonaný ster ústnej sliznice dieťaťa a putatívneho otca, pričom podľa výsledkov vyšetrenia DNA-profilu sa pri všetkých vyšetrovaných markeroch dá dokázať zhoda medzi DNA putatívneho otca a dieťaťa, čím je prakticky potvrdené otcovstvo medzi vyšetrovanými osobami. Správa neobsahuje žiadne identifikačné údaje dieťaťa a putatívneho otca.

13. Zo správy zo šetrenia pomerov vyplynulo, že dňa 23.05.2022 sa dostavil na úrad p. G., ktorý oznámil, že matka s mal. A. odišli z ich spoločnej domácnosti a prejavil obavu o maloletého, nakoľko mal podozrenie, že podliatiny, ktoré objavil na chrbte syna mu mala spôsobiť jeho matka. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica postúpil uvedený podnet príslušnému úradu Košice, kde sa matka s mal. synom t.č. nachádzala. Dňa 01.06.2022 Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, postúpil podnet Okresnej prokuratúre Žiar nad Hronom ako i Košice. Matka s mal. A. za posledné obdobie nemala stabilné bývanie, s mal. A. bývala rôzne po území SR. Dňa 10.12.2022 nás telefonicky kontaktovali pracovníci ORPZ F. H., že sa u nich nachádza matka mal. A. p. B. C., mal. A. sa mal nachádzal u p. G., s čím matka súhlasila. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. 28P/20/2022-22, súd nariadil neodkladné opatrenie, zveril mal. A. B., 14.02.2018, do starostlivosti p. A. G., nar. XX.XX.XXXX. Na Okresnom súde Žiar nad Hronom bolo dňa 17.01.2023 začaté konanie vo veci starostlivosti o mal dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, dieťa matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J., I. K., prechodne bytom L. E. XX, I. F. B. F. M. a otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX okres D. - I. o návrhu navrhovateľa: A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. J. XXXX/XX, F. H., na zverenie maloletého do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Uvedenú vec súd postúpil miestne príslušnému súdu Nové Mesto nad Váhom. Sociálni pracovníci vykonali sociálne šetrenie v domácnosti domnelého otca p. G. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. J. E. XX, F. H.. Pán G. obýva 3. izbový mestský byt, ktorý je kompletne zariadený moderným nábytkom. V domácnosti je čisto, teplo, mal. A. B. má v domácnosti p. G. vytvorenú vlastnú detskú izbu, ktorá je kompletne zariadená poschodovou posteľou, stolíkom, skriňou, komodou a hračkami maloletého. Celá izby je zladená do modrej farby. Pán G. sa vyjadril, že v skutočnosti je veľmi rád, že má konečne syna pri sebe a malý je v poriadku. Deklaroval, že syn A. je už omnoho veselší, raduje sa a teší, že je u neho. Uviedol, že matku vôbec nespomína. Matka p. G. dala aj synove osobné veci, rodný list a kartičku poistenca. Pán G. deklaroval, že syn je zdravý, starostlivosť mu zabezpečuje on ako otec a vypomáha mu jeho matka, ktorá t.č. sa zdržiava v jeho domácnosti. Stará matka p. G. je na predčasnom dôchodku. Okrem mal. A. nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť. K. G. je zamestnaný ako SZČO v Strojbal Brehy na pozícii obsluha uhlovej píly. Jeho príjem dosahuje výšku cca 1500,- Eur. K. G. sa vyjadril, je biologickým otcom mal. A., pán B., ktorý je zapísaný v rodnom liste s maloletým nikdy nežil v domácnosti a maloletého dokonca nikdy nevidel. Uviedol, že od narodenia rodičia s mal. A. bývali v spoločnej domácnosti v Čechách a vychovávali spoločne ich syna, neskôr sa všetci presťahovali na Slovensko k jeho matke p. B. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. G. XX/XX, F. H. a neskôr v lete sa všetci traja presťahovali do bytu Pod sekvojou, kde bývajú aj doteraz. Neskôr matka zo spoločnej domácnosti bez akéhokoľvek vysvetlenia odchádzala, a to do rôznych častí Slovenska, najmä do Košíc, neskôr Čiech. Pán G. poukazoval, že so synom má vytvorený pozitívny vzťah, od narodenia spoločne s matkou zabezpečoval o syna všestrannú starostlivosť. Maloletý jeho ako i starú matku pozná, vie, že je jeho otec, aj ho volá „ocko“, je na neho zvyknutý ako i na jeho domácnosť. Potreby maloletého dobre pozná, o syna sa vie postarať, vie variť, prať aj žehliť. Podotýkal, že so starostlivosťou mu vypomáha aj jeho matka z ktorej sa malý veľmi teší. Počas šetrenia mal. A. na nás pôsobil veľmi spokojným dojmom, i naďalej chce zotrvať v starostlivosti otca - p. G.. Sociálnym zisťovaním bolo preukázané, že starostlivosť mal. A. zabezpečuje výhradne otec mal. dieťaťa p. A. G., ktorý v starostlivosti o dieťa chce aj zotrvať a prijať k nemu otcovstvo. Pán A. B., ktorý je zapísaný v rodnom liste dieťaťa sa o mal. dieťa nezaujíma, neplní si voči nemu vyživovaciu povinnosť. Matka sa už v minulosti vyjadrovala že vie, že nie je biologickým otcom mal. A.. Úrad má za to, že je v záujme maloletého A., aby poznal svoju identitu. Navrhol návrhu vyhovieť.

14. Podľa § 90 Zákona o rodine ak nie je otcovstvo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky, možno ho určiť súhlasným vyhlásením oboch rodičov.

15. Podľa § 93 ods. 1 Zákona o rodine muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa. Podľa ods. 2 aj matka dieťaťa môže v rovnakej lehote zaprieť, že otcom dieťaťa je muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov. Podľa ods. 3 ustanovenia § 86 ods. 2 a § 88 ods. 1 sa použijú primerane.

16. Podľa § 96 ods. 1 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva. V tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom. Podľa ods. 2 ak súd rozhodne tak, že návrhu podanému podľa odseku 1 vyhovie, a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti tohto rozhodnutia podať návrh na zapretie otcovstva.

17. Záujem maloletého dieťaťa na rozhodnutí o prípustnosti zapretia otcovstva podľa § 96 ods. 1 Zákona o rodine všeobecne, ako otázku právnu riešil Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/130/2017 zo dňa 29.05.2018. V rozhodnutí sa uvádza: „19. V zákone o rodine od 1. januára 2016 (pozri zákon č. 175/2015 Z.z.) sa rozšírili základné zásady rodinného práva a okrem iného ustanovili kritériá najlepšieho záujmu dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Napriek tomu, že čl. je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Napriek tomu, že čl. 5 zákona o rodine príkladne uvádza kritériá, ktoré sa zohľadňujú pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa a že na záujem dieťaťa odkazuje niekoľko ustanovení normatívnej časti zákona o rodine (napr. § 23, § 24, § 44, § 54, § 59), ako i ustanovenia osobitných predpisov (napr. zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, nový zákon č. 176/2015 Z.z. o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a pod.), tento pojem nebol doposiaľ definovaný a neboli stanovené ani jeho určujúce kritériá. Je preto podľa dovolacieho súdu namieste poukázať na to, že čl. 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“) zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére. Toto právo vyjadruje jednu zo základných hodnôt Dohovoru. Výbor pre práva dieťaťa (ďalej len „Výbor“) označil článok 3 ods. 1 za jednu zo štyroch základných zásad Dohovoru pre interpretáciu vykonávania všetkých práv dieťaťa a aplikuje ju ako dynamickú koncepciu, ktorá si vyžaduje posúdenie primerané konkrétnemu kontextu. Podľa Všeobecného komentára č. 14 (2013) o práve dieťaťa na prvoradé zohľadnenie jeho alebo jej najlepšieho záujmu (čl. 3 ods. 1), prijatého výborom na jeho šesťdesiatom druhom zasadnutí (14. január - 1. február 2013) je pojem „najlepší záujem dieťaťa“ nesmierne komplexný a jeho obsah treba stanovovať podľa konkrétnych prípadov. Zákonodarca, sudca, správny, sociálny alebo školský orgán budú schopní práve prostredníctvom výkladu a vykonávania čl. 3 ods. 1 v súlade s ostatnými ustanoveniami Dohovoru vyjasniť pojem a použiť ho v konkrétnej situácii. Najlepší záujem dieťaťa je však zároveň pojmom pružným a adaptabilným. Treba ho prispôbiť a definovať podľa konkrétnej situácie dotknutého dieťaťa alebo detí, zohľadniť pritom ich osobný kontext, situáciu a potreby. Pri jednotlivých rozhodnutiach je potrebné posúdiť najlepší záujem dieťaťa a určiť ho vo svetle špecifických okolností situácie konkrétneho dieťaťa.“

18. Otázkou najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa s poukazom na podanie návrhu na pripustenie návrhu na zapretie otcovstva maloletým dieťaťom s ohľadom na súlad biologického, sociálneho a právneho rodičovstva sa zaoberal Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku zo dňa 14. 7. 2010, sp. zn. 21 Cdo 298/2010: „... v řízení o popření a následném určení otcovství je třeba přihlížet k nejlepšímu zájmu dítěte (srov. čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte). V zájmu dítěte je bezpochyby soulad mezi biologickým, právním a sociálním rodičovstvím, tedy mezi rodičovstvím založeným biologickými vazbami mezi dítětem a poskytovatelem genetického materiálu (biologické rodičovství), rodičovstvím, kde rodič vykonává péči o nezletilé dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví a o jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj (sociální rodičovství), a rodičovstvím založeném na právních domněnkách, kdy rodičem je ten, koho zákon za rodiče dítěte považuje (právní rodičovství). Nastane-li však nesoulad mezi jednotlivými aspekty rodičovství, je třeba s ohledem na konkrétní okolnosti případu uvážit, který z uvedených aspektů rodičovství převažuje.“

19. Na to, aby súd mohol vysloviť pripustenie zapretia otcovstva a tým umožniť, aby maloleté dieťa mohlo následne podať návrh na zapretie otcovstva, musia byť podľa § 96 ods. 1 Zákona o rodine splnené dve podmienky, a to podmienka, že rodičom uplynula lehota na zapretie otcovstva, druhou podmienkou je skutočnosť, že takéto rozhodnutie súdu je v záujme maloletého dieťaťa. Vzhľadom na to, že v predmetnej veci obom rodičom uplynula lehota na zapretie otcovstva, súd musí skúmať splnenie druhej podmienky a to záujem dieťaťa na zapretí otcovstva.

20. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v predmetnej veci obom rodičom uplynula zákonná lehota na zapretie otcovstva. Zároveň súd dospel k záveru, že zapretie otcovstva je v najlepšom záujme maloletého, keďže v danom prípade existujú skutočnosti vylučujúce otcovstvo muža zapísaného v rodnom liste maloletej, ktorej otcovstvo bolo určené prvou domnienkou predpokladanou v Zákone o rodine, t.j. v čase narodenia maloletej bol manželom matky dieťaťa. Súd zistil, že A. G., ktorý uvádza, že je biologickým otcom maloletého A., o maloletého zabezpečuje starostlivosť dlhodobu, najskôr žil v spoločnej domácnosti s matkou maloletého A., následne, po opustení spoločnej domácnosti zo strany

matky sa o maloletého zaujímal, podnikal kroky, aby mohlo zabezpečovať starostlivosť o maloletého A. a toho času má maloletého zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti vyššie uvedeným rozsudkom.

21. Dieťa v zmysle čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa má právo poznať svojich rodičov. Za vyššie popísanej skutkovej situácie je v záujme maloletého zosúladienie právneho a biologického otcovstva. Z uvedených dôvodov súd návrhu vyhovel.

22. Po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia je maloleté dieťa oprávnené podať návrh na zapretie otcovstva.

23. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, pretože nevzhliadol dôvody na rozhodnutie podľa § 53, resp. § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom Trenčín v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.